

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat havonta megjelenő folyóirata.

Támogatók: a Magyar Tudományos Akadémia Fizikai Tudományok Osztálya, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Nukleáris Társaság és a Magyar Fizikushallgatók Egyesülete

Főszerkesztő:
Lendvai János

Szerkesztőbizottság:
Bíró László Péter, Bokor Nándor, Czitrovsky Aladár, Füstöss László, Gyürky György, Hebling János, Horváth Dezső, Horváth Gábor, Iglói Ferenc, Kiss Ádám, Ormos Pál, Papp Katalin, Simon Ferenc, Simon Péter, Sükösd Csaba, Szabados László, Szabó Gábor, Takács Gábor, Trócsányi Zoltán, Ujvári Sándor

Műszaki szerkesztő:
Kármán Tamás

A folyóirat e-mailcíme:
szerkesztok@fizikaiszemle.hu
A lapba szánt írásokat erre a címre kérjük.

A beküldött tudományos, ismeretterjesztő és fizikatanítási cikkek a Szerkesztőbizottság, illetve az általa felkért, a témában elismert szakértő jóváhagyó véleménye után jelenhetnek meg.

A folyóirat honlapja:
<http://www.fizikaiszemle.hu>

A címlapon:
Tiziano Vecellio (1488/90–1576)
Sziszüphosz című festménye a madridi Pradóban. Aktualitását az ideai biológiaérettségi adja, lásd az írást a 204–208. oldalakon.

TARTALOM

Cseb József: Égi harmónia és dinamikai algebra 181
Kepler több mint 400 éves sejtésének és Bartut 30 éves modelljének vizsgálata exobolygórendszerek adatai alapján.

Csedreki László, Gyürky György, Szücs Tamás: Az Univerzum születésének vizsgálata a föld alól 185

Az olaszországi Gran Sasso Nemzeti Laboratóriumban, mélyen a föld alatt elvégzett kísérletekből a korábbiaknál sokkal pontosabban ismerjük a deuteron kialakulásához kapcsolódó $D(p,\gamma)^3\text{He}$ reakció hatáskeresztmetszetét. Így a BBN (standard ősrobbanás kori nukleoszintézis) modell alapján még nagyobb biztonsággal határozható meg a barionos anyag sűrűsége az Univerzumban.

Angeli István: Út a nagyszögű alfa-szóráshoz 190
Az írás részletesen elemzi a Rutherford-modell megszületéséhez vezető út állomásait.

A FIZIKA TANÍTÁSA

Nógrádi Zsófia: Szabadulószoza a fizikaórán 198
Ötletek olyan szabadulószozas feladatok megalkotásához, amelyek megmutatják, hogy a hétköznapi eszközök működésében, tervezésében milyen fontos a fizika.

Horváth Gábor, Vass Miklós: Egy biológiaérettségi-feladat biomechanikai hibái 204
Az idei emelt szintű biológia írásbeli érettségi V/9. feladata hibás. A cikk rámutat a hibára, közli a biomechanikai szempontból helyes feladatot és megoldását, valamint elemzi a problémát, ami jóval összetettebb az eredetinel.

Tóth Kristóf: Modell kvantummechanika középiskolában 209
A cikkben bemutatott módszer célja, hogy a középiskolás diákok kísérletezés révén fedezzék fel a kvantumvilág alaptörvényeit és matematikai formalizmusát kétállapotú rendszerekben.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Kovách Ádám, 1933–2021 215
Radnai Gyula, 1939–2021 (Lendvai János) 216
Mezei Ferenc kapja a 2021. évi Lise Meitner-díjat 216

J. Cseb: Celestial harmony and dynamic algebra
L. Csedreki, Gy. Gyürky, T. Szücs: Examination of the birth of the Universe from below the Earth
I. Angeli: Road to the wide angle alpha scattering

TEACHING PHYSICS

Zs. Nógrádi: Escape room in physics class
G. Horváth, M. Vass: Biomechanical mistake of a biological graduation example
K. Tóth: Model quantum mechanics on secondary school level

EVENTS

Ádám Kovách, 1933–2021
Gyula Radnai, 1939–2021 (J. Lendvai)
Ferenc Mezei receives the 2021 Lise Meitner Award

